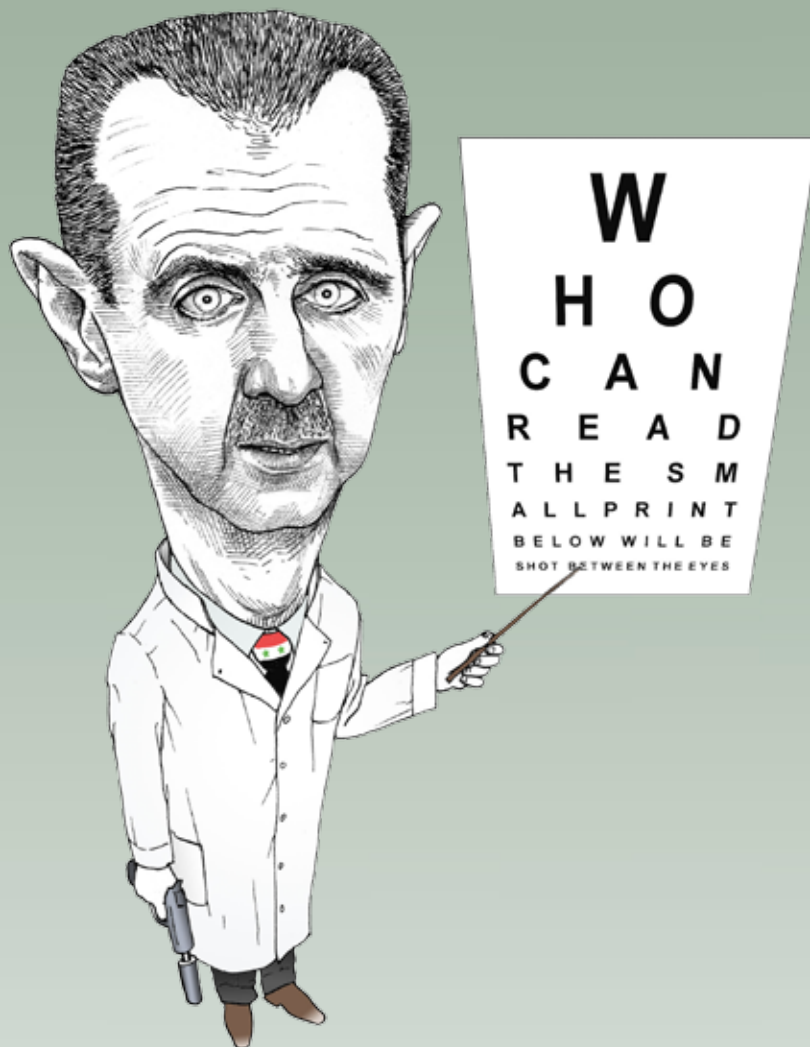

BASHAR AL-ASSAD

Harde heelmeeester

tekst en beeld:
Jan Hein van Dierendonck

In een recent interview in The Wall Street Journal gaf de Syrische president Bashar al-Assad, in de volksmond bekend als Doctor Bashar, hoog op over politieke hervormingen, dialoog, democratisering. Bij het ter perse gaan van deze MC stond de teller van het aantal geregistreerde aan hun verwondingen bezweken demonstranten op bijna 600.

Vader Hafez kwam aan de leiding na een serie coups. Die hadden de Ba'athpartij aan de macht gebracht en in 1970 organiseerde Hafez als defensie-minister een 'correctieve revolutie' binnen de partij: hij kaapte het presidentschap van de medicus al-Atassi en benoemde familieleden (aanhangers van de Alawi-sekte, een religieuze minderheid) op sleutelposten. Druzen en christenen, die eveneens hadden geleden onder de soennitische meerderheid, haalden opgelucht adem. De prijs voor die religieuze vrijheid was een eeuwigdurende 'noodtoestand', een totalitaire politiestaat. Hafez was (terecht) beducht voor de militante en ongrijpbare Moslimbroederschap, die hem de oorlog had verklaard. Het escaleerde in 1983 met een bombardement op Hama, waarbij minstens 20.000 doden vielen. Bashar (46) heeft nooit blij gegeven van politieke of militaire ambities. Een verlegen jongen

die houdt van techniek, van computers, die arts wil worden. Hij gaat aan de universiteit van Damascus geneeskunde studeren. Na als legerarts zijn dienstplicht te hebben vervuld, kiest hij voor het specialisme oogheelkunde. In 1992 gaat Bashar voor een klinische vervolgstage naar het Londense Western Eye Hospital. Dat wordt geregeld door een uit Syrië geëmigreerde cardioloog en Bashar raakt verliefd op diens dochter Asma, zijn huidige eega.

Als in 1994 zijn oudere broer (en 'kroonprins') Basil slachtoffer wordt van een passie voor snelle auto's wordt Bashar teruggeroepen naar Damascus en klaargestoomd voor het presidentschap. Na in zevenmijlslarzen de militaire academie te hebben doorlopen wordt hij na Hafez' dood in 2000 hoofd van zowel leger als Ba'ath-partij en zonder tegenkandidaat 'gekozen' tot president. Even is het lente. In salons mag vrijelijk worden gedebatteerd, politieke gevangenen krijgen amnestie. Maar al snel maakt beproefde repressie aan alle optimisme een eind. De politiek-economische elite vreest chaos, de Broederschap, soennitische wraak. De huidige reactie op de vreedzame betogers demonstreert dat de Assad-kliek koste wat kost aan de macht wil blijven.